

Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату
Кабінету Міністрів України

Переклад затверджений

Заступник генерального директора
Урядового офісу координації європейської
та євроатлантичної інтеграції
Секретаріату Кабінету Міністрів України
(найменування посади)

11 серпня 2020 р.

(підпис)

О. В. Генчев
(ініціали та прізвище)

1999L0063 — UA — 20.05.2009 — 001.001

Цей документ слугує суто засобом документування, і установи не несуть жодної
відповідальності за його зміст

► В

ДИРЕКТИВА РАДИ 1999/63/ЄС

від 21 червня 1999 року

стосовно Угоди про організацію робочого часу моряків, укладеної між Асоціацією
судновласників Європейського Співтовариства (ECSA) і Федерацією транспортних
профспілок у Європейському Союзі (FST)

(ОБ L 167, 02.07.1999, с. 33)

Зі змінами, внесеними:

Офіційний вісник

№ сторінка дата

► M1 ДИРЕКТИВОЮ РАДИ 2009/13/ЄС від 16 лютого 2009 року L 124 30 20.05.2009

Із виправленнями, внесеними:

► C1 Виправленням, ОБ L 244, 16.06.1999, с. 64 (1999/63)

Цей документ слугує суто засобом документування, і установи не несуть жодної відповідальності за його зміст

►В

ДИРЕКТИВА РАДИ 1999/63/ЄС

від 21 червня 1999 року

стосовно Угоди про організацію робочого часу моряків, укладеної між Асоціацією судновласників Європейського Співтовариства (ЄССА) і Федерацією транспортних профспілок у Європейському Союзі (FST).

(ОБ L 167, 02.07.1999, с. 33)

Зі змінами, внесеними:

	Офіційний вісник			
	№	сторінка	дата	
►М1	<u>ДИРЕКТИВОЮ РАДИ 2009/13/ЄС від 16 лютого 2009 року.</u>	L 124	30	20.05.2009

Із виправленнями, внесеними:

►С1

Виправленням, ОБ L 244, 16.06.1999, с. 64 (1999/63)

▼В

ДИРЕКТИВА РАДИ 1999/63/ЄС

від 21 червня 1999 року

стосовно Угоди про організацію робочого часу моряків, укладеної між Асоціацією судновласників Європейського Співтовариства (ЄССА) і Федерацією транспортних профспілок у Європейському Союзі (FST)

РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ,

Беручи до уваги Договір про заснування Європейського Співтовариства, зокрема його статтю 139(2),

Беручи до уваги пропозицію Комісії,
Оскільки:

(1) після набуття чинності Амстердамським договором, положення Угоди про соціальну політику, що є додатком до Протоколу 14 про соціальну політику, який є додатком до

Договору про заснування Європейського Співтовариства, зі змінами внесеними Маастрихтським договором, було включено до статей 136–139 Договору про заснування Європейського Співтовариства;

- (2) керівництво і наймані працівники («соціальні партнери») згідно зі статтею 139(2) цього Договору можуть подавати спільні запити, щоб угоди на рівні Співтовариства було імплементовано рішенням Ради на підставі пропозиції від Комісії;
- (3) Рада ухвалила Директиву 93/104/ЄС від 23 листопада 1993 року стосовно певних аспектів організації робочого часу (1); оскільки морський транспорт був однією з галузей, виключених зі сфери застосування зазначеної Директиви;
- (4) необхідно врахувати відповідні конвенції Міжнародної організації праці щодо організації робочого часу, включно, зокрема, з тими, що стосуються тривалості робочого дня моряків;
- (5) Комісія, відповідно до статті 3(2) Угоди про соціальну політику, провела консультації з керівництвом і найманими працівниками про можливі спрямування заходів Співтовариства щодо галузей та видів діяльності, не включених до Директиви 93/104/ЄС;
- (6) після цих консультацій Комісія вирішила, що у цій сфері є запит на заходи Співтовариства, і ще раз на рівні Співтовариства провела консультації з керівництвом і найманими працівниками щодо змісту передбаченої пропозиції відповідно до статті 3(3) зазначеної Угоди;
- (7) Асоціація судновласників Європейського Співтовариства (ECSA) і Федерація транспортних профспілок у Європейському Союзі (FST) повідомили Комісії про своє бажання розпочати переговори згідно зі статтею 4 Угоди про соціальну політику;
- (8) 30 вересня 1998 року згадані організації уклали Угоду про робочий час моряків; ця Угода містить спільний запит до Комісії імплементувати Угоду рішенням Ради на підставі пропозиції від Комісії, згідно зі статтею 4(2) Угоди про соціальну політику;
- (9) Рада у своїй резолюції від 6 грудня 1994 року про певні аспекти соціальної політики Європейського Союзу — внесок у економічну і соціальну конвергенцію в Союзі (2) — звернулася до керівництва і найманих працівників із проханням скористатися можливостями для укладення угод, оскільки вони ближче знайомі з реальним станом речей і проблемами в соціальній сфері;
- (10) ця Угода стосується моряків на борту кожного морського судна як публічної, так і приватної власності, зареєстрованого на території держави-члена і у встановленому порядку залученого до торговельного мореплавства;
- (11) належним інструментом імплементации Угоди є директива у розумінні статті 249 Договору; отже вона накладає на держав-членів обов'язки щодо результатів, яких потрібно досягнути, залишаючи за національними органами влади вибір форми і методів;
- (12) згідно з принципами субсидіарності та пропорційності, визначених у статті 5 Договору, цілі цієї Директиви не можуть бути достатньою мірою досягнуті на рівні держав-членів, а отже, можуть бути краще досягнуті на рівні Співтовариства; ця Директива не виходить за межі необхідного для досягнення цих цілей;
- (13) щодо використаних у тексті Угоди термінів, які конкретно не визначено в самій Угоді, ця Директива дає можливість державам-членам дати означення таких термінів відповідно до національного права і практики, так само як і для інших директив у сфері соціальної політики, що містять подібні терміни, за умови, що такі терміни не порушують змісту Угоди;
- (14) Комісія склала проект своєї пропозиції стосовно Директиви, згідно з повідомленням від 20 травня 1998 року про адаптацію та просування соціального діалогу на рівні Співтовариства, беручи до уваги представницький статус сторін-підписантів та законність кожного положення Угоди;
- (15) Комісія поінформувала Європейський Парламент і Економічно-соціальний комітет відповідно до свого повідомлення від 14 грудня 1993 року щодо застосування Угоди про

соціальну політику, надіславши їм текст своєї пропозиції стосовно Директиви, яка містить Угоду;

(16) імплементація цієї Угоди сприяє досягненню цілей відповідно до статті 136 Договору,
УХВАЛИЛА ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

Стаття 1

Мета цієї Директиви полягає у наданні чинності Угоді про організацію робочого часу моряків, укладеній 30 вересня 1998 року між організаціями, що представляють керівництво і найманих працівників морської галузі (ECSA і FST), у редакції, викладеній у Додатку до цієї Директиви.

Стаття 2

Мінімальні вимоги

1. Держави-члени мають зберігати чи запроваджувати більш сприятливі положення, порівняно з тими, які викладені в цій Директиві.
2. Імплементація цієї Директиви за жодних обставин не дає достатніх підстав, що виправдовували б зниження загального рівня захисту працівників у сфері, охопленій цією Директивою. Це не обмежує права держав-членів та/або керівництва і найманих працівників встановлювати, у разі зміни обставин, інші законодавчі, регуляторні й договірні положення додатково до тих, які мають переважну юридичну силу на момент ухвалення цієї Директиви, за умови обов'язкового дотримання мінімальних вимог, встановлених цією Директивою.

Стаття 3

Транспозиція

1. Держави-члени повинні ввести в дію закони, підзаконні нормативно-правові акти та адміністративні положення, необхідні для дотримання вимог цієї Директиви, не пізніше 30 червня 2002 року, або повинні забезпечити, щоб не пізніше цієї дати керівництво і наймані працівники за обопільною згодою запровадили необхідні заходи; держави-члени зобов'язані вживати будь-яких необхідних заходів, що дадуть їм змогу в будь-який момент гарантувати досягнення результатів, передбачених цією Директивою. Вони негайно інформують про це Комісію.
2. Якщо держави-члени ухвалюють зазначені у першому параграфі положення, вони повинні містити покликання на цю Директиву або супроводжуватися таким покликанням у разі їх офіційної публікації. Методи внесення такого покликання визначають держави-члени.

Стаття 4

Адресати

Цю Директиву адресовано державам-членам.

ДОДАТОК

---

*ЄВРОПЕЙСЬКА УГОДА
про організацію робочого часу моряків*

Беручи до уваги Угоду про соціальну політику, що є додатком до Протоколу про соціальну політику, який долучено до Договору про заснування Європейського Співтовариства, та зокрема її статті 3(4) і 4(2);

Оскільки стаття 4(2) Угоди про соціальну політику передбачає, що угоди, укладені на європейському рівні, на спільний запит сторін-підписантів можуть бути імплементовані Рішенням Ради на підставі пропозиції Комісії;

Оскільки сторони-підписанти цієї Угодою подають такий запит,

СТОРОНИ-ПІДПИСАНТИ ДІЙШЛИ ЗГОДИ ПРО ТАКЕ:

Положення 1

1. Ця Угода стосується моряків на борту кожного морського судна як публічної, так і приватної власності, зареєстрованого на території держави-члена і у встановленому порядку залученого до торговельного мореплавства. Для цілей цієї Угоди судно, внесене до реєстру двох держав, вважається зареєстрованим на території держави, під прапором якої воно плаває.
2. Якщо виникає сумнів щодо того, чи вважати будь-які судна морськими або залученими до експлуатації в торговельному мореплавстві для цілей цієї Угоди, таке питання вирішує компетентний орган відповідної держави-члена. У такому разі проводяться консультації із зацікавленими організаціями судовласників і моряків.

▼M1

3. Якщо виникає сумнів щодо того, чи вважати будь-які категорії осіб моряками для цілей цієї Угоди, таке питання вирішує компетентний орган кожної держави-члена після проведення консультацій із зацікавленими у цьому питанні організаціями судовласників і моряків. У цьому контексті необхідно належним чином враховувати Резолюцію 94-ої (Морської) Сесії Генеральної конференції Міжнародної організації праці щодо інформації про професійні групи.

▼B

Положення 2

Для цілей цієї Угоди:

- (a) термін «робочий час» означає час, протягом якого моряк зобов'язаний виконувати роботу на судні;
- (b) термін «час відпочинку» означає час, який не входить до робочого часу; цей термін не включає короткі перерви;

▼M1

- (c) термін «моряк» означає будь-яку особу, яка працевлаштована, найнята на роботу або працює у будь-якій якості на борту судна, до якого застосовується ця Угода;
- (d) термін «судновласник» означає власника судна або іншу організацію чи особу, таку як оператор, агент або фрахтувальник судна без екіпажу, який узяв на себе відповідальність за експлуатацію судна від власника судна і який, узявши на себе таку відповідальність, погодився взяти на себе усі функції і обов'язки, покладені на судовласників згідно з цією Угодою, незалежно від того, чи будь-які інші організації або особи виконують певні функції чи обов'язки від імені судовласника.

▼В

Положення 3

У рамках обмежень, викладених у положенні 5, повинна бути встановлена або максимальна кількість робочого часу, яку не можна перевищувати в межах певного періоду часу, або мінімальна кількість часу відпочинку, яку необхідно надавати в межах певного періоду часу.

Положення 4

Без обмеження положення 5, нормальна тривалість робочого часу моряка, в принципі, обумовлена восьмигодинним робочим днем з одним вихідним днем на тиждень і відпочинком у святкові та неробочі дні. Держави-члени можуть мати процедури для затвердження або реєстрації колективної угоди, яка встановлює нормальну тривалість робочого часу моряка на не менш сприятливих умовах, аніж цей стандарт.

Положення 5

1. Робочий час та час відпочинку повинні відповідати таким обмеженням:

(a) максимальна тривалість робочого часу не повинна перевищувати

- (i) чотирнадцять годин у межах будь-якого 24-годинного періоду; та
- (ii) 72 години у межах будь-якого семиденного періоду;

або

(b) мінімальний час відпочинку повинен становити не менше:

- (i) десяти годин у межах будь-якого 24-годинного періоду; та

▼С1

- (ii) 77 годин у межах будь-якого семиденного періоду.

▼В

- 2. Тривалість часу відпочинку можна розділити не більше ніж на два періоди, один із яких повинен тривати принаймні шість годин, а інтервал між послідовними періодами відпочинку не повинен перевищувати 14 годин.
- 3. Переключки, збори, тренування з пожежогасіння та рятування, інші тренування, передбачені національними законодавчими і нормативними актами й міжнародними інструментами, необхідно проводити таким чином, щоб мінімізувати втручання у час відпочинку та не викликати втому.
- 4. У ситуаціях, коли моряк змушений чергувати, наприклад, якщо інакше машинне відділення залишиться без нагляду, такий моряк повинен отримувати достатній компенсаційний період для відпочинку, якщо звичайний період відпочинку переривають викликами до роботи.
- 5. Щодо параграфів 3 і 4, якщо не існує колективної угоди чи арбітражного рішення, або якщо компетентний орган вирішує, що положення такої угоди чи рішення є невідповідними, то саме цей компетентний орган і має встановити такі положення для забезпечення морякам достатнього відпочинку.
- 6. Належним чином враховуючи загальні принципи охорони здоров'я і безпеки працівників, держави-члени можуть мати національні закони, підзаконні нормативно-правові акти або процедури, за якими компетентний орган затверджує або реєструє колективні угоди, які дозволяють винятки з обмежень, викладених у параграфах 1 і 2. Такі винятки, наскільки це можливо, повинні відповідати встановленим нормам, але можуть передбачати частіші або триваліші періоди відпусток чи надання відгулів морякам на вахтовій службі чи морякам, які працюють на борту судна, що здійснює короткі рейси.
- 7. Необхідно вивісити у легкодоступному місці таблицю з розпорядком робочого часу на борту судна, у якій для кожної посади необхідно зазначити принаймні таке:
  - (a) графіки служби на морі та служби в порту; і

(b) максимальну кількість робочого часу або мінімальну кількість часу відпочинку, передбачену законами, підзаконними актами або колективними угодами держав-членів.

8. Таблиця, зазначена в параграфі 7, повинна складатися за стандартною формою робочою мовою (або мовами) судна та англійською мовою.

Положення 6

▼M1

1. Морякам у віці до 18 років заборонено працювати в нічний час. Для цілей цього положення, термін «ніч» визначають відповідно до національного права і практики. Він має охоплювати принаймні дев'ятигодинний проміжок часу, що починається не пізніше опівночі та закінчується не раніше 5 години ранку.
2. Компетентний орган може робити винятки із суворого дотримання обмежень щодо роботи в нічний час, якщо:
  - (a) це шкодитиме результативному навчанню відповідних моряків згідно з передбаченими програмами і графіками; або
  - (b) специфічний характер обов'язків або затвердженої навчальної програми вимагає, щоб моряки, на яких поширюється виняток, виконували обов'язки вночі, і орган після консультацій із заінтересованими організаціями судновласників і моряків встановить, що така робота не завдасть шкоди їхньому здоров'ю чи самопочуттю.
3. Працевлаштування, наймання або залучення до роботи моряків, молодших за 18 років, має бути заборонено, якщо така робота ймовірно може поставити під загрозу їхнє здоров'я чи безпеку. Види таких робіт має бути визначено національним законодавством, нормативно-правовими актами або компетентним органом після консультацій із заінтересованими організаціями судновласників і моряків, згідно з відповідними міжнародними стандартами.

▼B

Положення 7

1. Капітан судна має право вимагати від моряка працювати стільки часу, скільки необхідно для негайного убезпечення судна, людей на борту чи вантажу, або в цілях надання допомоги іншим суднам чи людям, що зазнають лиха у морі.
2. Згідно з параграфом 1, капітан може призупинити розпорядок робочого часу або часу відпочинку за стандартним графіком та вимагати від моряка працювати протягом будь-якого необхідного часу до відновлення штатної ситуації.
3. Щойно це стане можливо після відновлення штатної ситуації, капітан забезпечує достатнім періодом для відпочинку всіх моряків, які працювали протягом передбаченого графіком часу відпочинку.

Положення 8

1. Необхідно вести облік щоденного робочого часу моряків або їхнього щоденного часу відпочинку, щоб забезпечити контроль за дотриманням положень, викладених у положенні 5. Моряку надається копія записів стосовно нього, завізована капітаном або особою, уповноваженою капітаном, і підписана зазначеним моряком.
2. Необхідно встановити процедури ведення таких записів на борту, в тому числі інтервали часу, через які необхідно записувати таку інформацію. Форму для обліку робочого часу або часу відпочинку моряків встановлюють із урахуванням усіх наявних міжнародних настанов. Форма заповнюється мовою, передбаченою параграфом 8 положення 5.
3. Копію відповідних положень національного законодавства, що стосуються цієї Угоди й відповідних колективних угод, необхідно зберігати на борту та у вільному доступі для екіпажу.

Положення 9

Записи, зазначені в положенні 8, необхідно перевіряти й візувати через доречні інтервали з метою моніторингу дотримання положень, які регулюють робочий час або час відпочинку і реалізують цю Угоду.

Положення 10

1. Визначаючи, затверджуючи або переглядаючи рівні укомплектованості судна екіпажем, необхідно брати до уваги необхідність уникати або мінімізувати, наскільки це можливо, надмірний робочий час, щоб забезпечити достатній відпочинок і обмежити втомлюваність.
2. Якщо записи або інші докази вказують на порушення положень, що регулюють робочий час або час відпочинку, необхідно вжити заходів — у тому числі, якщо необхідно, переглянути укомплектованість судна екіпажем, — щоб уникнути майбутніх порушень.
3. Усі судна, яких стосується ця Угода, мають бути достатньо, безпечно й ефективно укомплектовані екіпажем згідно з документом про мінімальний склад екіпажу, необхідний для безпечного плавання, або рівноцінним документом, виданим компетентним органом.

Положення 11

На судні не можуть працювати особи віком до 16 років.

Положення 12

Судновласник повинен забезпечити капітана необхідними ресурсами для дотримання зобов'язань за цією Угодою, у тому числі такими, що стосуються належної укомплектованості судна екіпажем. Капітан вживає усіх необхідних заходів для забезпечення дотримання вимог щодо робочого часу і часу відпочинку моряків, що впливають зі змісту цієї Угоди.

Положення 13

▼M1

1. Моряки не повинні працювати на судні, якщо вони не мають свідоцтва про медичну придатність для виконання своїх обов'язків.
2. Дозволяються тільки винятки, які прописані в цій Угоді.
3. Компетентний орган повинен вимагати, щоб перед початком роботи на судні моряки володіли дійсним медичним свідоцтвом, яке засвідчує, що вони за станом здоров'я придатні до виконання передбачених їхніми посадами обов'язків у морі.
4. Щоб медичне свідоцтво гарантовано відображало правдивий стан здоров'я моряка, зважаючи на його посадові обов'язки, компетентний орган — після консультацій із заінтересованими організаціями судновласників і моряків, а також звертаючи належну увагу на застосовні міжнародні настанови — встановлює характер медичного обстеження та свідоцтва.
5. Ця Угода не обмежує положення Міжнародної конвенції про підготовку та дипломування моряків і несення вахти 1978 року зі змінами і доповненнями (STCW). Медичне свідоцтво, видане з дотриманням вимог STCW, підлягає визнанню компетентним органом для цілей пунктів 1 і 2 цього положення. Медичне свідоцтво, що по суті відповідає таким вимогам, у випадку моряків, на яких не поширюється STCW, також підлягає визнанню.
6. Медичне свідоцтво видає лікар-експерт належної кваліфікації або, якщо свідоцтво стосується тільки зору, — особа, яку компетентний орган визнав достатньо кваліфікованою для видачі такого свідоцтва. Лікарі повинні бути повністю професійно незалежними у винесенні свого медичного висновку на підставі процедур медичного обстеження.
7. Морякам, яким було відмовлено у видачі свідоцтва або накладено обмеження щодо їхньої придатності до роботи, зокрема стосовно часу, виду робіт або району плавання, надають можливість пройти ще один медичний огляд у іншого незалежного лікаря-експерта або в будь-якого незалежного медичного фахівця.
8. Кожне медичне свідоцтво повинне, зокрема, містити інформацію про таке:

- (a) слух і зір відповідного моряка, а також здатність розрізняти кольори — для моряків, яких наймають на посади, де порушення здатності розрізняти кольори впливає на придатність до виконання роботи — перебувають у задовільному стані; та
  - (b) відповідний моряк не страждає на жодні медичні стани, що ймовірно можуть погіршитися через службу на морі або зробити моряка непридатним до такої служби або поставити під загрозу здоров'я інших осіб на борту.
9. Окрім випадків, коли у зв'язку з виконанням відповідним моряком специфічних обов'язків або згідно з STCW потрібен коротший період:
- (a) максимальний строк дії медичного свідоцтва повинен становити два роки, а якщо вік моряка менше 18 років, максимальний строк дії медичного свідоцтва повинен становити один рік;
  - (b) максимальний строк дії свідоцтва про здатність розрізняти кольори повинен становити шість років.
10. У необхідних випадках компетентний орган може дозволити моряку працювати без дійсного медичного свідоцтва до наступного заходу в порт, де моряк може отримати медичне свідоцтво від кваліфікованого лікаря-експерта, за умови, що:
- (a) строк дії такого дозволу не перевищує три місяці; та
  - (b) відповідний моряк має медичне свідоцтво, строк дії якого закінчився нещодавно.
11. Якщо строк дії свідоцтва закінчується під час рейсу, то таке свідоцтво залишається дійсним до наступного заходу в порт, де моряк може отримати медичне свідоцтво від кваліфікованого лікаря-експерта, за умови, що додатковий строк не перевищує три місяці.
12. Медичні свідоцтва для моряків, які працюють на суднах, що зазвичай здійснюють міжнародні рейси, обов'язково оформлюють як мінімум англійською мовою.
13. Характер необхідного медичного огляду і дані, що повинні бути зазначені у медичному свідоцтві, повинні встановлюватися після консультацій із заінтересованими організаціями судновласників і моряків.
14. Усі моряки повинні проходити регулярні медичні огляди. Вахтових, які мають проблеми зі здоров'ям, підтверджені лікарем-експертом як такі, що виникли внаслідок виконання робіт у нічний час, необхідно перевести, за можливості, на денну роботу, для виконання якої вони придатні.
15. Медичний огляд, зазначений у пунктах 13 і 14, проводять безкоштовно і зі збереженням лікарської таємниці. Такі медичні огляди можна проводити в межах національної системи охорони здоров'я.

▼В

Положення 14

Судновласники повинні надавати інформацію про вахтових та інших осіб, які працюють у нічну зміну, національному компетентному органу на його запит.

Положення 15

Моряки повинні мати належний рівень безпеки і охорони здоров'я, що відповідає характеру їхньої роботи. Необхідно забезпечити наявність рівноцінних захисних та запобіжних служб чи засобів, пов'язаних із безпекою та охороною здоров'я моряків, які працюють у денний або в нічний час.

Положення 16

▼М1

Кожен моряк має право на щорічну оплачувану відпустку. Тривалість щорічної оплачуваної відпустки визначається з розрахунку мінімум 2,5 календарних дні за кожен відпрацьований місяць і *пропорційно* — за неповні місяці. Мінімальний строк щорічної оплачуваної відпустки не можна замінити грошовою компенсацією, окрім випадків, коли трудові відносини припиняються.

([1](#)) OB L 307, 13.12.1993, c. 18.

([2](#)) OB C 368, 23.12.1994, c. 6.